

det Ministerium, for hvilket jeg for Øjeblikket har den Være at staa i Spidsen. Det angaar Oprettelsen, eller rettere sagt Genoprettelsen, af en tidligere nedlagt Departementschefs Post. Da Ministeriet blev oprettet i 1848, blev der ved fgl. Resolution bestemt, at der skulde være 2 Departementschefer, een for de kirkelige Sager og een for Undervisningsfagene, Videnskab og Kunst. Senere blev der ved fgl. Resolution af 1855 oprettet en tredje Departementschefs Post, som særlig havde Almueskolevæsenet under sig, og som blev forenet med det da oprettede Overfoledirektørembede. Denne tredje Departementschefs Post blev nedlagt ved Lønningsloven af 1860, egentlig først ved vedkommende Embedsmands Død i 1866. Senere udkom den for Kultusministeriet højt uheldige Lønningslov af 1870, der bestemte, at der i dette Ministerium kun skulde være 1 Departementschef, 2 Kontorchefer og 3 Fuldmægtige, foruden et vist Antal Assistentter, som vistnok er tænkt skulde være syv. Jeg tør vel sige, at denne Lov, ligesom den aldrig er bleven gennemført, aldrig har kunnet gennemføres; thi den Arbejdskraft, som ved den er stillet til Ministerens Raadighed, er for lille, til at Sagerne paa forsvarlig Maade kunne ekspederes. Den ene af de nedlagte Poster, nemlig Kontorchefsposten for Almueskolevæsenet, er jo ved Lov, der udkom for et Par Aar siden, atter genoprettet. Ved Justitsraad de Jonquieres Død, som i lange Tider har styret de kirkelige Sager som Kontorchef og tillige udført Departementschefsforretningerne, er det blevet brændende, hvorledes man skal ordne disse Sagers Bestyrelse. Jeg tør rolig sige, at det at bestyre disse Sager paa en forsvarlig Maade med een Kontorchef, een Fuldmægtig og tre Assistentter, saaledes som Loven af 1870 anviser, vil ikke være muligt; allerede af den ganske væsentlige Grund foreslaar jeg, at der oprettes et nyt Embede, et Departementschefs Embede. Man vil jo kunne sige: Den nødvendige Arbejdskraft kunde ogsaa erhverves ad anden Vej, naar blot der gaves den nødvendige Arbejdskraft; men man bliver vistnok nødt til at indrømme, at anden Ordning ikke er heldig. For det første vil det være uhensigtsmæssigt, uheldigt og har heller aldrig i Praksis været gennemført at lade alle Departementschefs Forretninger i Ministeriet bestyres af een Mand. Disse Forretninger ere for heterogene til, at man kan forlange, at een Mand virkelig skulde være inde deri, saaledes at han kan repræsentere Traditionen i Ministeriet og bestandig være en fast og sikker Raadgiver for Ministeren. Det

har derfor udviklet sig saaledes, at Departementschefen har haft Undervisningsvæsenet under sig, men at de kirkelige Sager saa godt som hele Tiden ere bleve bestyrede udelukkende af vedkommende Kontorchef. Det har i Praksis vist sig, at den Ordning, som Loven har tænkt sig gennemført, nemlig at samle Departementschefs Forretningerne paa een Haand, ikke er heldig. Dertil kommer jo, at det maa erkendes, at hele den kirkelige Lovgivning er et saa særligt Gæbet for sig, at det vil være rigtigst at have een Mand, der særlig har sat sig ind deri, særlig gennem lange Tider har bestæftiget sig dermed, der kan staa som virkelig Departementschef, som virkelig Bærer af Traditionen paa dette Punkt, og derigennem kunde være de væktsende Ministers naturlige Raadgiver. Dernæst maa det siges, at forene de to Poster nemlig Departementschefsposten og Kontorchefsposten i een Person, vil være uheldigt for Arbejdet i Ministeriet. Det vilde være uheldigt, fordi Kontorchefen nødvendigvis maa bestæftige sig med alle Smaadetailler, med alt det, som foreligger Dag for Dag; han kan ikke saa det Overblik over alle Sager, som man kan forlange af en Departementschef. Hertil kommer jo tillige at Kontorchefen ikke er saa godt lønnet som en Departementschef, og som Folge deraf har man ikke den nogenlunde Sikkerhed for, at den Mand, som en Gang har faaet denne Post, ogsaa bliver i Ministeriet, og altsaa — som jeg nu skal sige for tredje Gang — kan repræsentere Traditionen paa dette Gæbet. Jeg skal tillade mig paa det varmeste at anbefale dette lille Lovforslag til det høje Tingss Belvilte. Det er ganske sikkert en ny højere Embedsmand, jeg forlanger; men jeg tror, jeg tør sige, at jeg gennem de 10 Aar, jeg har staaet i den Stilling, jeg nu staaar i, har erhvervet mig saa megen Erfaring, at jeg med Rette kan sige: Man kan ikke saa Sagerne ekspedere saa hurtigt og saa godt, som ønskeligt er, med den Arbejdskraft, som staaar til Ministeriets Raadighed, og som ifølge Loven af 1870 skal staa til dets Raadighed. Det kan ikke gøres; det er nødvendigt, at der gives en større Arbejdskraft, og den bedste Maade at yde den paa, er den, jeg her har tilladt mig at foreslaa. Hermed skal jeg anbefale Lovforslaget til det høje Ting.

Formanden (Høgsbro): Eksemplarer af de saaledes forelagte Lovforslag ville blive omdelte.

Næste Møde holdes i Morgen Middag Kl. 1, og Dagsordenen er da: